

ODPIEPRZCIE SIĘ OD DĄBROWSZCZAKÓW!

PAT KULKA

6 września 2017

Domagamy się niedopuszczenia do zmiany nazwy ul. Dąbrowszczaków w Warszawie, by pamięć o polskich antyfaszystach i antyfaszystkach nie została wytarta z mapy miasta.

Na mocy tak zwanej ustawy dekomunizacyjnej wojewodowie w porozumieniu z Instytutem Pamięci Narodowej mogą zmieniać nazwy ulic polskich miast.

Z jednej strony jest to kolejny krok w narzucaniu przez obecną władzę swojej wizji i interpretacji historii Polski, z drugiej natomiast stanowi pogwałcenie zasad samorządności i pogłębianie procesu wkraczania władzy centralnej w kompetencje samorządów lokalnych.

Jestem członkinią Stowarzyszenia Ochotnicy Wolności. Zajmujemy się ochroną i upowszechnianiem pamięci historycznej o polskich ochotnikach i ochotniczkach walczących podczas wojny domowej w Hiszpanii w latach 1936-1939. Wystosowaliśmy list otwarty do wojewody mazowieckiego w sprawie zachowania nazwy ulicy Dąbrowszczaków w Warszawie. Znając skandaliczną opinię IPN-u w tej sprawie, obawiamy się, że pomimo sprzeciwu mieszkańców i mieszkańek Warszawy oraz decyzji Rady Miasta o zachowaniu tej nazwy, wojewoda będzie chciał ją zmienić.

Liczymy na to, że uda się nakłonić Zdzisława Siperę do pozostawienia oryginalnej nazwy ulicy i uszanowania decyzji władz Warszawy co do zakresu przeprowadzanej w mieście dekomunizacji.

Pod naszym listem otwartym podpis złożyło do tej pory kilkadziesiąt osób ze świata nauki, w tym autorytety z dziedziny historii, zarówno z Polski, jak i zagranicy. Treść listu publikujemy poniżej.

**

Sz. P.
Zdzisław Spiera
Wojewoda Mazowiecki

Szanowny Panie Wojewodo,

W związku z ustawą z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej i uprawnieniami, jakie uzyskał Pan wraz z upłynięciem roku od wejścia w życie powyższej ustawy, tj. we wrześniu b.r., pragniemy zwrócić uwagę na niepokojące wykorzystanie ustawy w celu wymazania wielu nazw warszawskich ulic upamiętniających formacje, organizacje oraz osoby, które zasłużyły się w walce faszyzmem i nazizmem. Zwracamy szczególną uwagę na warszawską ulicę Dąbrowszczaków, czyli ochotników i ochotniczki walki z faszyzmem hiszpańskim, niemieckim oraz włoskim podczas hiszpańskiej wojny domowej w latach 1936-39. W ostatnich miesiącach w mediach lokalnych i ogólnopolskich przetoczyła się dyskusja dotycząca niesprawiedliwego usuwania pamięci o nich z miejskiej przestrzeni.

Dąbrowszczacy razem z ochotnikami Brygad Międzynarodowych wszystkich narodowości są upamiętnieni i szanowani na całym świecie jako ci, którzy pierwsi stawili czoła zbrojnej ekspansji faszyzmu. Ich wysiłek i ofiarność są doceniane, niezależnie od poglądów politycznych, przez wszystkich tych, którzy zdają sobie sprawę, że ochotnicy pragnęli powstrzymać piekło, które wybuchło 1 września 1939 roku.

„Jeśli dziś padnie Madryt, jutro padnie Warszawa”. Hasło to wiodło tysiące mężczyzn i kobiet z Polski do Hiszpanii by bronić młodej, demokratycznej republiki przed wojskami Francisco Franco, Adolfa Hitlera i Benito Mussoliniego. Te same niemieckie samoloty, które bombardowały hiszpańskie miasta, we wrześniu 1939 roku zrzucały bomby na stolicę Polski. Dziś istnienie ulicy upamiętniającej Dąbrowszczaków w Warszawie stoi pod znakiem zapytania. Zwracamy się do Pana jako ostatecznej instancji mającej wpływ na zmianę nazw ulic w ramach tzw. ustawy dekomunizacyjnej, aby nie dopuścił Pan do wymazania z miejskiej przestrzeni pamięci o polskich antyfaszystach i antyfaszystkach z Hiszpanii.

Definicja Dąbrowszczaków autorstwa Instytutu Pamięci Narodowej, na podstawie której zaleca się zmianę nazwy ulicy, zawiera szereg błędów, nadużyć, uproszczeń oraz ideologicznych interpretacji historycznych faktów. Dotyczy to takich zagadnień jak: skład osobowy XIII Brygady Międzynarodowej im. Jarosława Dąbrowskiego, przynależność ideowa, motywacje, powojenne losy polskich ochotników i ochotniczek. Przede wszystkim jednak ze wspomnianej definicji nie dowiemy się o celu pobytu dąbrowszczaków w Hiszpanii: walce z faszyzmem. Słowo to, podobnie jak „Franco”, „Hitler” i „Mussolini”, nie pada w notatce IPN-u ani razu! Wysoce niepokojące jest, że to właśnie ta opinia, która nie spełnia naukowych standardów i odbiega od obiektywnego ujęcia tematu, może wpłynąć na zmianę nazwy ulicy Dąbrowszczaków w Warszawie.

Ponadto, mając na uwadze przepisy, zasady i wartości zawarte w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz Europejskiej Karcie Samorządu Lokalnego, zwracamy się do Pana o wysłuchanie w pierwszej kolejności głosu mieszkańców oraz Rady m.st. Warszawy. Pragniemy w tym miejscu zaznaczyć, że w listopadzie 2016 do Rady wpłynęła petycja przeciwko zmianie nazwy ul. Dąbrowszczaków, podpisana przez blisko 1700 mieszkańców i mieszkankę ulicy i jej najbliższej okolicy.

Domagamy się uwzględnienia przez Pana wszystkich powyższych argumentów i przesłanek oraz niedopuszczenia do zmiany nazwy ul. Dąbrowszczaków w Warszawie, by pamięć o polskich antyfaszystach i antyfaszystkach nie została wytarta z mapy miasta.

Z poważaniem,

W imieniu Stowarzyszenia Ochotnicy Wolności:

Jeremi Galdamez, członek Zarządu Stowarzyszenia

Pat Kulka, członkini Zarządu Stowarzyszenia

Maciej Sanigórski, członek Zarządu Stowarzyszenia

prof. David Alper – socjolog, Université de Saint-Boniface (Kanada)

dr Richard Baxell – historyk, London School of Economics, Przewodniczący International Brigade Memorial Trust

dr hab. Monika Bednarczuk – filolożka, Instytut Sławistyki, Uniwersytet w Bochum

dr hab. Jerzy W. Borejsza, prof. PAN – historyk, Instytut Historii PAN, oficer francuskiej Legii Honorowej

prof. Włodzimierz Borodziej – historyk

dr Aranzazu Calderon Puerta – filolożka, Instytut Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich UW

Jarosław Chołodecki – działacz społeczny, przedsiębiorca

prof. Przemysław Czaplinski – filolog, historyk literatury, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Artur Domosławski – pisarz, reporter

dr Jacek Drozda – kulturoznawca

Anna Dzierzowska – tłumaczka, nauczycielka, WLH im. Jacka Kuronia

prof. Matilde Eiroa – historyczka, Universidad Carlos III de Madrid

prof. Barbara Engelking – socjolożka, Centrum Badań nad Zagładą Żydów, Instytut Filozofii i Socjologii PAN

Dr hab. Maciej Gdula – socjolog, Instytut Socjologii UW

Zbigniew Gluza – redaktor

dr Magda Grabowska – socjolożka, IFiS PAN

dr August Grabski – historyk

prof. Helen Graham – historyczka, University of London

dr hab. Daniel Grinberg – historyk

prof. Jan Tomasz Gross – historyk, Uniwersytet Princeton
Piotr Grudka – politolog
prof. Irena Grudzińska-Gross – historyczka idei
Agnieszka Holland – reżyserka
dr Elżbieta Janicka – literaturoznawczyni, Instytut Sławistyki PAN
prof. Jerzy Jedlicki – historyk
prof. Dariusz Jarosz – historyk, Instytut Historii PAN
dr hab. Jerzy Kochan, prof. US – filozof, socjolog, Uniwersytet Szczeciński
dr hab. Jacek Kochanowski, prof. UW – socjolog, Uniwersytet Warszawski
dr hab. Michał Kozłowski – filozof, Uniwersytet Warszawski
Maria Krawczyk – redaktorka
Sławomir Królak – tłumacz
dr hab. Marcin Kula, prof. AT – historyk, Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie
Piotr Kuligowski – historyk, UAM w Poznaniu
Roman Kurkiewicz – dziennikarz, Collegium Civitas, Tygodnik Przegląd
Ewa Kuryluk – historyczka sztuki, malarka, poetka
dr hab. Piotr Laskowski – historyk idei, pedagog, Instytut Stosowanych Nauk Społecznych UW
dr hab. Andrzej Leder, prof. PAN – filozof kultury, IFiS PAN
dr Adam Leszczyński – historyk, dziennikarz, Instytut Studiów Politycznych PAN
Tomasz Leszkowicz – historyk
dr hab. Dariusz Libionka, prof. PAN – historyk, IFiS PAN
dr Sonia García López – filmoznawczyni, Universidad Carlos III de Madrid
dr Ewa Majewska – filozofka, Uniwersytet Warszawski
dr Enrique Díaz Martínez – geolog, Przewodniczący Komisji Geodzieztwa Hiszpańskiego Towarzystwa Geologicznego
dr Wiktor Marzec – socjolog
Sebastian Matuszewski – nauczyciel, tłumacz, WLH im. Jacka Kuronia
dr hab. Małgorzata Melchior, prof. UW – socjolożka, ISNS UW
prof. Andrzej Mencwel – historyk literatury, Instytut Kultury Polskiej UW
dr hab. Jacek Migasiński, prof. UW – filozof, Uniwersytet Warszawski
Jarosław Mikos – tłumacz
Aleksander Mincer – aktor
dr Alina Molisak – literaturoznawczyni, Instytut Literatury Polskiej UW
dr Agnieszka Mroziak – literaturoznawczyni, Instytut Badań Literackich PAN
prof. Anna Nasiłowska – historyczka literatury, pisarka
dr hab. Rafał Pankowski, prof. Collegium Civitas – socjolog, politolog, Collegium Civitas, Stowarzyszenie „Nigdy Więcej”
prof. Krzysztof Pomian – filozof, historyk
prof. Paul Preston – historyk, London School of Economics, autor licznych publikacji na temat Hiszpańskiej Wojny Domowej
prof. Laura Quercioli – literaturoznawczyni, kulturoznawczyni, Uniwersytet w Genui
dr Przemysław Sadura – socjolog, IS UW
Alina Skibińska – historyczka, Centrum Badań nad Zagładą Żydów IFiS PAN
dr Xawery Stańczyk – antropolog i socjolog kultury, IKP UW oraz IFiS PAN
Zygmunt Stępiński – wydawca, muzealnik
Michał Syska – prawnik, publicysta, dyrektor Ośrodka Myśli Społecznej im. F. Lassalle’a
dr hab. Magdalena Środa, prof. UW – filozofka, etyczka, Uniwersytet Warszawski
Małgorzata Tarnowska – literaturoznawczyni, ILP UW
Barbara Toruńczyk – historyczka literatury, publicystka
dr Hanna Węgrzynek – historyczka
Przemysław Wielgosz – redaktor naczelny „Le Monde diplomatique” – edycja polska
dr Przemysław Witkowski – dziennikarz, poeta, publicysta, Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UW
Stefan Zgliczyński – dyrektor publikacji Le Monde diplomatique – edycja polska

<http://krytykapolityczna.pl/kraj/miasto/odpieprzcie-sie-od-dabrowszczakow/>